

ยุพาวรรณ คำทา 2557: การพัฒนาแนวคิดและความสามารถในการนำความรู้เรื่อง
บรรยากาศไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้
โดยใช้บริบทเป็นฐาน ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์ศึกษา)
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา ภาควิชาการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาติรี ฝ่ายคำตา, ปร.ด. 179 หน้า

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาแนวคิดและความสามารถ
ในการนำความรู้เรื่องบรรยากาศไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน กลุ่มที่ศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 45 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ปทุมธานี เขต 2 ซึ่งได้จากการเลือกอย่างเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ครั้งนี้ ได้แก่ แบบวัดแนวคิด แบบทดสอบการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ใบงาน และใบกิจกรรม
บันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน บันทึกการสัมภาษณ์นักเรียนอย่างไม่เป็นทางการ บันทึกหลัง
การจัดการเรียนรู้ วิดีทัศน์การจัดการเรียนรู้ของครู และบันทึกการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง
วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ
ด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่าเมื่อจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน นักเรียนมีแนวคิดถูกต้องในหัวข้อ
เรื่ององค์ประกอบของลมฟ้าอากาศ การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของโลก ลมและเมฆ ชั้นบรรยากาศ
การเกิดฝน การพยากรณ์อากาศ ความหมายและองค์ประกอบของบรรยากาศ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ
62.2, 48.9, 46.7, 42.2, 40.0, 35.6 และ 33.3 ตามลำดับ นักเรียนมีระดับการนำความรู้
ไปใช้ในชีวิตประจำวันสูงขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 77.1 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้อยู่ในระดับดี
โดยประเด็นที่นักเรียนมีระดับการนำไปใช้มากที่สุด คือ ความเข้าใจเกี่ยวกับบริบทที่เกี่ยวข้อง
กับเรื่องบรรยากาศในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้งานวิจัยพบว่าลักษณะการจัดการเรียนรู้โดยใช้
บริบทเป็นฐานช่วยพัฒนาแนวคิดและการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ คือ ขึ้นกำหนด
สถานการณ์ควรเน้นอภิปรายในประเด็นที่นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและความรู้เดิมได้
ขึ้นลงมือปฏิบัติงานควรให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลายด้วยตนเอง ชั้นเรียนรู้แนวคิดสำคัญ
ควรให้นักเรียนสรุปความรู้ด้วยตนเอง และขึ้นนำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ควรยกตัวอย่างสถานการณ์
ให้มีความหลากหลายและให้นักเรียนได้อภิปรายร่วมกันกับเพื่อนร่วมชั้น

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก